

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این کتاب، شامل کتاب درسی و کاربرگ‌های فعالیت است.

۱۳۹۳

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب: مطالعات اجتماعی، چہارم دستاں - ۱۸

شورای نظارت بر تألیف و سازماندهی محتوا: عباس پر توی مقدم، نادر جهان آرا، محمدرضا سنگری، ناهید فلاحیان، محمدشرف متولی الموتی،

محمود معافی، منصور ملک عباسی و زہرا سادات یاسینی

مؤلفان: ناهید فلاحیان، نازیا ملک محمودی

ویراستار: افسانه حجتی طباطبایی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

مدیر امور فنی و چاپ: سید احمد حسینی

مدیر هنری: مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک، صفحہ آرا: محمد عباسی

طراح جلد: مریم کیوان

تصویرگران: نسیم بهاری، مریم طباطبایی

عکاس: مریم جوادی، محمد عباسی

حروفچین: فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر

مصباح: سیف اللہ بیک محمد دلیوند، رعنا فرج زاده دروئی

آماده‌سازی خبر: زینت بهشتی شیرازی

امور فنی رایانه‌ای: ناهید خیام‌باشی، مریم دهقان‌زاده

ناشر: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹ ، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶ ، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ ،

وب سایت: www.chap.sch.ir

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۳

حقّ چای محفوظ است.

ISBN 978-964-05-2358-2 شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۳۵۸-۲

امام خمینی بسیار مرتب بودند؛ یعنی، از آن ساعت صبح که از خواب بیدار می شدند، هیچ کارشان بدون برنامه نبود و هیچ وقت بدون برنامه زندگی نکردند. مطالعه شان سر ساعت بود، استراحتشان سر ساعت، خوابشان سر ساعت، به رادیو گوش کردنشان سر ساعت و خلاصه تمام کارهایشان - حتی عبادتشان - سر ساعت بود.

فهرست

فصل اوّل : محلّهی ما

درس اوّل	همسایه‌ی ما	۲
درس دوم	اینجا محلّهی ماست	۵
درس سوم	خرید و فروش در محلّه	۸
درس چهارم	نقشه‌ی محلّهی ما	۱۳

فصل دوم : شهر من، روستای من

درس پنجم	زندگی در شهر و روستا	۲۰
درس ششم	جهت‌های جغرافیایی	۲۴
درس هفتم	جغرافی‌دانان چگونه محیط‌های زندگی را مطالعه می‌کنند؟	۲۸

فصل سوم : پیدایش شهر و روستا

درس هشتم	نخستین روستاها چگونه به وجود آمده‌اند؟	۳۲
درس نهم	نخستین شهرها چگونه به وجود آمدند؟	۳۶
درس دهم	مورخان چگونه گذشته را مطالعه می‌کنند؟	۴۱

فصل چهارم : سفری به شهرهای باستانی

درس یازدهم	سفری به شهر باستانی همدان	۴۶
درس دوازدهم	سفری به تخت جمشید (۱)	۵۱
درس سیزدهم	سفری به تخت جمشید (۲)	۵۶
درس چهاردهم	سفری به شهر باستانی کرمانشاه	۵۹

فصل پنجم : کشور زیبای من

درس پانزدهم	کوه‌ها و دشت‌های زیبا	۶۶
درس شانزدهم	آب و هوا	۷۱
درس هفدهم	نواحی آب و هوایی ایران	۷۵
درس هجدهم	پوشش گیاهی و زندگی جانوری در ایران	۸۰
درس نوزدهم	از محیط‌زیست مراقبت کنیم	۸۴

فصل ششم : ما ایرانی هستیم

درس بیستم	نشانه‌های ملی ما	۹۰
درس بیست و یکم	تقویم	۹۳
درس بیست و دوم	روزهای مهم	۹۵

